

Fruit II en kunstzwermen (deel 6)

Peter Liefbroer

Dit dagboek volgt de 'beginnerscursus' 1997 van het AOC Clusius College in Alkmaar. Deze cursus heeft een al jarenlange traditie en wordt georganiseerd in samenwerking met VBBN-subvereniging Noord-Hollands Midden. Cursisten komen uit heel Noord-Holland boven Noordzeekanaal en Amsterdam.

Fruit II

De appels bloeien ook in 1997, soms is het mooi bijenweer, dan regent het en is het veel te koud. Hollands weer dus. Toch lijkt de honingopbrengst niet zo gek wanneer we de volgende zaterdag weer bij het fruit verschijnen.

Vrijdag had de fruitteler mij al gebeld dat het eerste volk zwermde. Hij was zo vriendelijk, want zelf ook ex-bijenhoudster, om het geknipte moertje via de vliegplank weer naar binnen te laten lopen. Die zaterdag zal dat volk opnieuw zwermen. Een prachtig gezicht. En de geknipte moeder weer, volgens het boekje, onder de vliegplank. Natuurlijk zit dit volk bij inspectie vol

gesloten doppen. We verwijderen die en weten dat ze over ten hoogste zes dagen (ééndagslarve in de koninginnengelei, na zes dagen een gesloten dop, bij goed weer zwermen de bijen), bij goed weer opnieuw zal zwermen.

Ook de meeste andere volken zijn nu echt zwermklaar. Alle ramen worden nog eens nagekeken op doppen, ook boven het rooster. Natuurlijk wordt eerst goed gekeken of de moeder nog aanwezig is. Eén volk blijkt moederloos, de ongemerkte moeder is bij het afslaan van de raten uit de bovenbak in de onderbak verloren gegaan. Alleen in deze kast worden de doppen met rust gelaten.

Reizen

Voor het reizen van het fruit terug naar Purmerend bevrijd ik nog een kwaker, naast de tuter, in het moederloze volk. De 'zwermduivel' heeft vijf dagen later al weer gesloten doppen, ik verwijder ze nog maar een keer, het moertje zie ik nog lopen. We vervoeren de bijen naar de nieuwe bijenstal in Purmerend.



Kunstzwermen I

De spannendste les voor de cursisten is de les waarin de kunstzwermen gemaakt moeten worden. Vooral omdat op die dag de kunstzwermen meegenomen mogen worden door degene die daarvoor belangstelling heeft. Dit jaar willen negen cursisten graag een kunstwurm hebben.

Dat wordt natuurlijk moeilijk. In het vroege voorjaar begonnen we met negen volken. Eén volk ging dood in het vroege voorjaar. Acht over. Eén volk zit in een korf, krijgen we die moeder te pakken? Zeven. De observatiekast moet gevuld. Zes. Eén moeder heeft een erg onregelmatig broednest en het volk is bij behandeling druk en stekelig. Vijf. De zuivere 'Schier'-moeder blijft op de stand. Vier. Tenslotte ging er een moeder verloren bij een inspectie. Er zijn dus drie, misschien vier moeders en dus kunstzwermen beschikbaar. Natuurlijk zal ik nog wel eens een wurm scheppen, maar daar kan ik niet op rekenen. Een bevriende bijhouder blijkt echter wel bereid om zijn bij beschikbaar te stellen voor de cursus. Zijn vijf kasten komen, na het fruit, ook naar Purmerend.

Kunstzwermen II

De bijenkasten van de bevriende imker zijn nog niet zo vaak bekeken dit jaar. Koninginnenroosters ontbreken en de moeders zijn niet gemerkt.

We doen een poging. Eén moeder wordt gevonden en één volk heeft gezwerm en zit vol met gesloten doppen. In de andere drie volken zitten veel bijen, maar de moeders zijn niet te vinden. Ik besluit om de drie volken compleet af te laten slaan in de meegebrachte kasten. Deze kunstzwermen blijven achter op de stand in Purmerend en mogen pas de volgende keer worden meegenomen. Per volk blijven de huisbijen met de koningin achter in de nieuwe kast. De vliegbijs gaan terug naar de oude kast met het broed en de honing. De drie nieuwe kasten plaatsen we boven op de oude kasten. De nieuwe kasten krijgen een raam voer mee en het vlieggat wordt verkleind. Later in de week zal ik de moertjes opzoeken en merken en knippen. Hieruit blijkt maar weer eens hoe gemakkelijk het is om moeders in het vroege voorjaar te merken en te knippen als de volken nog niet zo groot zijn en daren nog niet voor verwarring zorgen.

Uiteindelijk gaan alle cursisten tevreden naar huis. Ze hebben weer veel geleerd. Ook hoe het niet moet of hoe het anders zou kunnen. De drie gemerkte moertjes zijn met zes ramen bijen en drie uitgebouwde ramen meegenomen. Thuis zullen ze gevoerd en gekoesterd worden, totdat ze weer willen gaan zwer-

men, natuurlijk. Het ene ongemerkte moertje is intussen gemerkt en ook meegenomen. Het andere ongemerkte moertje is gemerkt en met drie uitgebouwde ramen in de observatiekast gehangen. Leuk om het in de loop van de zomer te volgen. De korf is opgeklopt in het jaagvat, maar omdat het volk per ongeluk berooft was, is het nog niet gelukt om de moeder omhoog te krijgen. Later nog maar eens proberen. Van de negen cursisten hebben er nu vier bijen thuis, drie hebben hun kast nog in Purmerend staan en twee wachten nog op een volkje. We komen er wel of is de ambitie om cursisten aan een volkje te helpen te hoog gegrepen?



DE IMMENHOF

Alle bijenteeltmaterialen voor de moderne imker

Aanbieding:

vuren Spaarkast
5 stuks à

f 180,00 per stuk
f 160,00 per stuk

Geopend: Zaterdag van 8.00 - 12.00 uur en na telefonische afspraak. Harremaatweg 36, 3781 NJ Voorthuizen, 0342-472837 / 0653182006

175

Imkersbedrijf 'De Werkbij'

houdt op zaterdag 20 juni 1998 wederom

OPENDAG

van 10.00 uur tot 17.00 uur

GRATIS TOEGANG

Wat kunt u, onder het genot van een kop koffie en een plak overheerlijke honingkoek, allemaal zien?

Bijental, met o.a. een spiegelkorf

Bijenwassmelten

Kunstraat gieten

Bijenwaskaarsen gieten

Observatie-bijenkast

Honing slingeren en afvullen

Korfvlechten, enz.

Er zal enige malen een lezing worden gehouden over propolis.

Diverse stands zijn aanwezig: waaronder de bijenverenigingen VBBN en ANI, verkoop van honing- en imkersartikelen (met diverse speciale aanbiedingen!) en de kinderen kunnen zelf bijenwaskaarsen rollen.



IMKERSBEDRIJF
De Werkbij

C. van Holland Nrd. Meentsteeg 18 3911 SE Rhenen tel. 0317 61 29 42